

# 50. Międzyuczelniana Konferencja Metrologów

W dniu 10 września 2018 r. na Wydziale Elektrycznym Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie odbyła się jubileuszowa 50. Międzyuczelniana Konferencja Metrologów. Konferencja skierowana jest do młodych metrologów ze wszystkich wyższych uczelni technicznych w kraju. Jej celem jest zaprezentowanie osiągnięć i wymiana doświadczeń między początkującymi naukowcami. Tegoroczna edycja MKM ze względu na wyjątkowy, jubileuszowy charakter miała nieco inny wymiar. Po inauguracji, którą poprowadził przewodniczący komitetu organizacyjnego dr hab. inż. Dariusz Świsulski, prof. nadzw. z Politechniki Gdańskiej, głos zabrał wieloletni organizator konferencji i honorowy przewodniczący prof. dr hab. inż. Stefan Kubisa, niegdyś kierownik Zakładu Metrologii na Wydziale Elektrycznym najpierw Politechniki Szczecińskiej, a potem ZUT w Szczecinie. Przypomniał on samą ideę powstania konferencji, a także pokrótce omówił jej kolejne edycje.

Miłym akcentem było wręczenie przez prezesa Stowarzyszenia Elektryków Polskich dr. inż. Piotra Szymczaka pamiątkowych medali i wyróżnień za zasługi dla SEP i rozwoju nauki. Uroczystość rozpoczęcia 50. MKM uświetnili swoją obecnością: dr hab. inż. Jacek Wróbel, prof. nadzw. – rektor ZUT, dr inż. Włodzimierz Lewandowski – prezes GUM, dr hab. inż. Krzysztof Okarma, prof. nadzw. ZUT – dziekan WE ZUT. Dodatkową atrakcją tegorocznej edycji



MKM była wystawa zdjęć antycznych miar, których autorem był dr inż. Artur Wollek, a także możliwość zwiedzenia Laboratoriów Metrologii Katedry Sterowania i Pomiarów WE ZUT w Szczecinie i przyjrzenie się efektom pracy Studenckiego Koła Naukowego ACT działającego przy Katedrze.

*Zdjęcie: Artur Wollek  
Tekst: Artur Wollek, Justyna Jończyk*

## Seminarium „Otwarta nauka w pigułce” oraz zarządzanie danymi badawczymi

W dniach 17–18 września 2018 roku w Bibliotece Głównej ZUT i w Regionalnym Centrum Innowacji i Transferu Technologii (RCiTT) odbyło się seminarium „Otwarta nauka w pigułce”, wspólnie zorganizowane przez obie jednostki ZUT. Prelegentami wykładów byli specjaliści Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego – Wojciech Fenrich i Michał Starczewski, którzy zajmują się otwartą nauką i prawnymi aspektami otwartego dostępu.

Wojciech Fenrich zapoznał słuchaczy z tematyką otwartej nauki, czyli zasobów edukacyjnych, oprogramowania, recenzji czy publikacji dostępnych w internecie bez ponoszenia opłat (Open Access). Omówione zostały rodzaje otwartego dostępu: złota droga – udostępnianie prac naukowych w czasopiśmie, gdzie koszty publikacji ponosi autor lub instytucja finansująca, oraz zielona droga – gdzie pracownicy naukowcy archiwizują kopie własnych prac w otwartym repozytorium on-line, najczęściej w repozytorium instytucjonalnym. Wyjaśniono działanie otwartych repozytoriów, otwartych mandatów i politykę otwartości – w społeczności naukowej łatwiejsze staje się nawiązanie współpracy (np. granty), przedsiębiorcy zyskują dostęp do publikacji, a pośrednio zyskują wszyscy, skoro badania naukowe stają się łatwiejsze, szybsze i istnieje otwarty dostęp do danych badawczych. Przedstawiono także Horyzont 2020, czyli ramowy program badań i innowacji 2014–2020, którego wymogiem jest zdeponowanie publikacji w odpowiedniej wersji w otwartym repozytorium.

Prawne aspekty otwartego dostępu oraz autorskie prawa osobiste i majątkowe omówił Michał Starczewski, który przedstawił także licencje Creative Commons (CC) dla utworu lub publikacji, gdzie przedmiotem ochrony jest utwór – przejaw działalności o twórczym charakterze, który jest niematerialny, ale musi zostać ustalony w jakiegokolwiek formie. Prawa autorskie osobiste obejmują więc twórcy z utworem i są niezbywalne, natomiast prawa autorskie majątkowe dotyczą korzystania z utworu na różnych polach eksploatacji i są zbywalne. Licencje CC zapewniają ochronę praw osobistych do utworu. Autor wybierając odpowiednią licencję, decyduje, w jakim zakresie pozwoli odbiorcy korzystać ze swojego utworu.



Drugiego dnia uczestnicy spotkania brali udział w warsztatach w sali komputerowej RCIiTt dotyczących zarządzania danymi badawczymi. Uczestnicy dowiedzieli się, czym są dane badawcze i jakie korzyści wynikają z prawidłowego zarządzania nimi. Przedstawiono także, czym jest plan zarządzania danymi (DMP – Data Management Plan), omówiono funkcjonowanie DMP w programie horyzont 2020. Spróbowano odpowiedzieć na pytanie, kiedy dane badawcze, czyli dane zebrane, zaobserwowane lub wytworzone jako materiał do analizy w celu uzyskania oryginalnych wyników naukowych, można lub należy udostępnić publicznie. Zwrócono również uwagę na kwestie prawne związane z udostępnianiem danych i na to, jak

funkcjonuje w tym przypadku prawo autorskie (kwestionariusze, badania ankietowe, fotografie, nagrania, wywiady). Omówiono kwestię ochrony wizerunku, który jest dobrem osobistym i jest chroniony w prawie autorskim – zasadą jest, iż rozpowszechnianie wizerunku wymaga zgody. Na koniec zapoznano słuchaczy z pomocnikiem prawnym PON, który umożliwi łatwe uzyskanie podstawowej wiedzy o prawnych aspektach otwartego dostępu, przydatnej dla autorów, wydawców oraz jednostek naukowych i instytucji finansujących badania.

**Małgorzata Kępka**

*Ośrodek Informacji Patentowej i Normalizacyjnej*

# Innowacyjne rozwiązania w produkcji biomasy

Międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Novel and sustainable pathways of biomass production” została zorganizowana przez pracowników Wydziału Kształowania Środowiska i Rolnictwa (WKŚiR) ZUT w Szczecinie w ramach realizacji projektu programu ERA NET FACCE SURPLUS pt. „Novel pathways of biomass production: assessing the potential of sida hermaphrodita and valuable timber trees” (SidaTim). Projekt finansowany jest z programu badań i innowacji Horyzont 2020 Unii Europejskiej, koordynowanego w Polsce przez Narodowy Fundusz Badań i Rozwoju w Warszawie (NCBR). Dwudniowe spotkanie (19–20 września 2018 r.) odbyło się w hotelu Wenus w Kobylance w pobliżu miejsca doświadczeń eksperymentalnych z roślinami energetycznymi realizowanych w ramach projektu. W konferencji uczestniczyło około 50 osób, spośród których znaczną część stanowili zagraniczni goście – specjaliści i naukowcy z Austrii, Niemiec, Włoch, Wielkiej Brytanii oraz partnerzy projektu. Stronę polską reprezentowali wykonawcy projektu, naukowcy, rolnicy i studenci WKŚiR oraz plantatorzy ślázowca pensylwańskiego (*Sida hermaphrodita*) i rożnika przerośniętego (*Silphium perfoliatum*).

Głównym celem konferencji było przedstawienie najnowszych międzynarodowych badań nad roślinami energetycznymi, których uprawa może złagodzić negatywne skutki intensyfikacji produkcji roślinnej, do których należą m.in. nadmierna erozja gleby oraz zmniejszenie populacji owadów i ptaków na obszarach rolniczych. W imieniu władz uczelni i dziekana Wydziału KSiR uczestników konferencji przywitał kierownik polskiej części projektu SidaTim dr hab. inż. Marek Bury. W referatach, które wygłosili prof. Theodor Fock (HS Neubrandenburg, Niemcy) oraz plantatorzy z Polski i Niemiec, ukazano doświadczenia oraz perspektywy produkcji

roślin energetycznych w Polsce i Niemczech. Jeden z plantatorów ślázowca pensylwańskiego, mgr Mirosław Kozakowski, przywiózł dorodny okaz rośliny *Sida*, wyrosłej w tym roku w niekorzystnych warunkach wilgotnościowych. Dr Michael Nahm (University Freiburg, Niemcy) przedstawił założenia projektu SidaTim oraz wstępne wyniki badań, a pozostali naukowcy z zespołu realizującego projekt: dr hab. inż. Hanna Siwek (ZUT Szczecin), dr Pierluigi Paris (CNR, Research Institute On Terrestrial Ecosystems, Włochy), dr Gianni Facciotto (Consiglio per la ricerca in agricoltura e l'analisi dell'economia agraria, Włochy), dr Anil Graves (Cranfield University, Wielka Brytania), Reent Martens (3N Centre of Experts – Lower Saxony Network for Renewable Resources and Bioeconomy e.V., Niemcy) oraz dr hab. inż. Marek Bury (ZUT Szczecin) przedstawili dotychczasowe wyniki badań uzyskane w poszczególnych krajach.

Silnym wsparciem naukowym konferencji były referaty, które przedstawili dr Marta Pogrzeba i dr Jacek Krzyżak (Institute for Ecology of Industrial Areas, Katowice, Polska), dr Nicolai David Jablonowski (IBG-2: Plant Sciences, Forschungszentrum Jülich, Niemcy) oraz dr Philipp von Gehren (AGES, Vienna, Austria).

Oprócz referatów dotyczących projektu i wieloletnich gatunków roślin energetycznych, jakimi są ślázowiec pensylwański (*Sida hermaphrodita*) i rożnik przerośnięty (*Silphium perfoliatum*), były również wystąpienia poświęcone sorgo, które wygłosili m.in. mgr inż. Lilianna Głąb, reprezentująca zespół prof. Sowińskiego z Wrocławia, Adam Szymański, dr Friedrich Jäger z AgriSem GmbH i Marek Łukomski z Kutnowskiej Hodowli Buraka Cukrowego.

W czasie konferencji odbyła się dyskusja naukowa w międzynarodowym składzie na temat rolnictwa, rozwoju obszarów wiejskich, środowiska i leśnictwa w celu wzmocnienia gospodarki ekologicznej

